

**UCHWAŁA NR XLVII/302/14
RADY POWIATU TCZEWSKIEGO**

z dnia 24 czerwca 2014 r.

**w sprawie założenia Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego w Tczewie przy ulicy
Grunwaldzkiej 1**

Na podstawie art. 12 pkt 8 lit. i) i pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r. poz. 595 i poz. 645, z 2014. r. poz. 379) oraz art. 58 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 144, poz. 1043, Nr 167, poz. 1400, Nr 208, poz. 1532, Nr 227, poz. 1658, Nr 249, poz. 2104, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280, Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54 poz. 320, Nr 127, poz. 857, Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941, poz. 979, z 2013 r. poz. 87, poz. 827, poz. 1317, poz. 1650, z 2014 r. poz. 7, poz. 290, poz. 538, poz. 598, poz. 642) Rada Powiatu Tczewskiego

uchwała, co następuje:

- § 1. Z dniem 1 września 2014 r. zakłada się Ośrodek Rewalidacyjno - Wychowawczy z siedzibą w Tczewie przy ul. Grunwaldzkiej 1.
- § 2. Szkole nadaje się statut, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tczewskiego.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Tczewskiego

mgr Piotr Ody

UZASADNIENIE

Dyrekcja Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. Jana Pawła II w Tczewie (SOSW) wychodząc naprzeciw potrzebom dzieci wystąpiła z wnioskiem o założenie Ośrodka Rewalidacyjno- Wychowawczego (ORW).

W strukturach SOSW w Tczewie jest 12 uczniów, którzy ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z dodatkowymi sprzężeniami, mogliby w ramach rekwalifikacji realizować obowiązek szkolny i obowiązek nauki oraz obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w ORW.

Ponadto ze względu na fakt, iż w samym mieście Tczewie funkcjonuje kilkadziesiąt osób w wieku szkolnym dotkniętych autyzmem i pozostających bez specjalistycznego wsparcia, powołanie placówki, która swym działaniem obejmuje również tę grupę uczniów może spowodować znaczny wzrost liczby wychowanków ORW. Ważne ze względów społecznych jest także to, że po powstaniu ORW, rodzice tych dzieci będą mogli podjąć pracę, ponieważ placówka ta zapewni zajęcia w wymiarze 8 godzin dziennie.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Rada Powiatu zakłada szkołę lub placówkę publiczną na podstawie aktu założycielskiego, który określa jego typ, nazwę i siedzibę oraz nadaje szkole statut.

Uchwała jest AKTEM ZAŁOŻYCIELSKIM Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Tczewie, ul. Grunwaldzka 1.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/302/14
Rady Powiatu Tczewskiego
z dnia 24 czerwca 2014 roku

STATUT

Ośrodka

Rewalidacyjno-Wychowawczego

w Tczewie

Tczew 2014

Rozdział I **Postanowienia ogólne**

§ 1

Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Tczewie, zwany dalej Ośrodkiem, działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r., poz. 529),
- 3) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 52, poz. 466),
- 4) niniejszego statutu.

§ 2

1. Ośrodek jest publiczną placówką oświatową dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 25 lat z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i obowiązek nauki.
2. Ośrodek mieści się w Tczewie przy ulicy Grunwaldzkiej 1.
3. Organem prowadzącym jest Powiat Tczewski.
4. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny jest Pomorski Kurator Oświaty w Gdańsku.
5. Ośrodek jest jednostką budżetową.

Rozdział II **Cele i zadania placówki**

§ 3

1. Celem zajęć jest wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowania otoczeniem oraz uzyskanie niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w codziennym życiu.
2. Głównym zadaniem Ośrodka jest przygotowanie dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 25 lat do udziału w życiu społecznym, poprzez rozwijanie zainteresowania otoczeniem oraz uzyskiwanie w miarę możliwości niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w życiu codziennym oraz realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i nauki.
3. Ośrodek zapewnia w szczególności:
 - 1) wychowankom z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim udział w zajęciach:
 - a) rewalidacyjno-wychowawczych, prowadzonych indywidualnie lub w zespołach,
 - b) specjalistycznych dostosowanych do potrzeb wychowanków, w szczególności w zakresie terapii psychologicznej i rewalidacji, w tym ruchowej,
 - c) rekreacyjnych,
 - 2) wychowankom upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację indywidualnego programu edukacyjnego uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego i orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - 3) wspomaganie rodziców (opiekunów prawnych) w pełnieniu funkcji wychowawczych i edukacyjnych, w szczególności przez organizowanie konsultacji, zajęć psychoedukacyjnych, warsztatów umiejętności i grup wsparcia.

4. Szczegółowe zadania i cele pracy dydaktyczno - opiekuńczo - wychowawczej oraz rewalidacyjnej z dziećmi wynikają z zadań pedagogiki specjalnej, dostosowanej do rozwoju i stopnia niepełnosprawności intelektualnej poszczególnych wychowanków.
5. Dla dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim organizuje się zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze oraz we współpracy z rodzicami (opiekunami prawnymi), indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, zwane dalej „zajęciami”.
6. Ośrodek wykonuje swoje zadania przez:
 - 1) zespołową działalność nauczycieli, pedagoga, psychologa, logopedy, pracowników służby zdrowia oraz personelu administracyjno-obsługowego,
 - 2) bieżącą realizację poszczególnych zadań zawartych w planie dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczym Ośrodka, zatwierdzonym przez Radę Pedagogiczną.

Rozdział III Organy placówki i ich kompetencje

§ 4

Organami Ośrodka są:

- 1) Dyrektor,
- 2) Rada Pedagogiczna,
- 3) Rada Rodziców.

§ 5

1. Dyrektor kieruje działalnością Ośrodka oraz reprezentuje go na zewnątrz. Jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w nim nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.
2. Dyrektor za zgodą organu prowadzącego może tworzyć stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.
3. Do zadań Dyrektora należy w szczególności:
 - 1) kierowanie i organizowanie działalności dydaktyczno-wychowawczej,
 - 2) sprawowanie nadzoru pedagogicznego,
 - 3) określanie zakresu zadań pracowników pedagogicznych oraz innych pracowników Ośrodka,
 - 4) realizowanie uchwał Rady Pedagogicznej podjętych w ramach jej kompetencji,
 - 5) dysponowanie środkami finansowymi Ośrodka i odpowiadanie za ich prawidłowe wykorzystanie,
 - 6) zatrudnianie i zwalnianie nauczycieli i innych pracowników Ośrodka,
 - 7) przyznawanie nagród i wymierzanie kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom Ośrodka,
 - 8) występowanie z wnioskami w sprawie odznaczeń, nagród oraz wyróżnień dla nauczycieli i innych pracowników Ośrodka, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i związków zawodowych,
 - 9) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych,
 - 10) Dyrektor ma prawo do wstrzymania uchwał Rady Pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa oświatowego, o czym zawiadamia Kuratora Oświaty i organ prowadzący,
 - 11) w wykonywaniu swoich zadań Dyrektor współpracuje z Radą Pedagogiczną i rodzicami.
4. Tryb powołania i odwołania Dyrektora określa ustawa o systemie oświaty i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.

§ 6

1. Radę Pedagogiczną tworzą wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Ośrodku.

2. Przewodniczącym Rady Pedagogicznej jest Dyrektor Ośrodka, który przygotowuje i prowadzi zebrania oraz odpowiada za powiadomienie jej członków o terminie i porządku obrad.

§ 7

Do kompetencji Rady Pedagogicznej należy w szczególności:

- 1) zatwierdzanie rocznego planu pracy Ośrodka,
- 2) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych po zaopiniowaniu projektu przez Radę Ośrodka,
- 3) ustalenie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- 4) opracowywanie i uchwalanie systemu oceniania uczestników,
- 5) opracowywanie i uchwalanie programu wychowawczego Ośrodka po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców,
- 6) występowanie do uprawnionego organu z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska Dyrektora Ośrodka lub z innego stanowiska kierowniczego.

§ 8

1. Rada Pedagogiczna opiniuje:

- 1) roczną organizację pracy placówki,
- 2) projekt planu finansowego,
- 3) wnioski Dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
- 4) propozycje Dyrektora w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowych płatnych zajęć dydaktycznych wychowawczych i opiekuńczych,

2. Regulamin Rady Pedagogicznej, który określa szczegółowe zasady jej działalności.

3. Rada Pedagogiczna przygotowuje i uchwała zmiany statutu Ośrodka.

§ 9

1. Regulamin, zasady tworzenia i pracy Rady Rodziców uchwała zebranie przedstawicieli rodziców (opiekunów prawnych) wszystkich grup uczestników.

2. Rada Rodziców jest reprezentacją ogółu rodziców i wspiera działalność statutową Ośrodka.

3. Do kompetencji Rady Rodziców należy w szczególności:

- 1) inicjowanie i organizacja pomocy rodziców dla Ośrodka,
- 2) gromadzenie funduszy z dobrowolnych składek rodziców oraz prowadzenie działalności celem pozyskania środków finansowych z innych źródeł na działalność Ośrodka,
- 3) środki, o których mowa w pkt. 2 są przechowywane na osobnym rachunku bankowym, a zasady ich wydatkowania określa regulamin Rady Rodziców,
- 4) występowanie z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw Ośrodka do Rady Pedagogicznej, organu prowadzącego oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

§ 10

W sprawach spornych pomiędzy organami Ośrodka mediatorem jest Dyrektor.

Rozdział IV Organizacja Ośrodka

§ 11

1. Szczegółową organizację zajęć, wychowania i opieki w Ośrodku określa arkusz organizacji na dany rok szkolny opracowany przez Dyrektora do dnia 30 kwietnia każdego roku.

2. W arkuszu organizacji Ośrodka określa się w szczególności:

- 1) liczbę pracowników placówki, w tym zajmujących stanowiska kierownicze,

- 2) ogólną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący.
3. Arkusz organizacji placówki zatwierdza organ prowadzący do dnia 30 maja.

§ 12

1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w Ośrodku jest grupa wychowawcza.
2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi:
 - 1) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim od 2 do 4,
 - 2) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami od 6 do 8, z tym że w przypadku współwystępującego autyzmu od 2 do 4.
3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca.
4. W Ośrodku do każdej grupy wychowawczej zatrudnia się pomoc wychowawcy.

§ 13

1. Czas pracy Ośrodka wynosi nie mniej niż 8 godzin dziennie.
2. Ośrodek prowadzi działalność przez cały rok szkolny, z wyjątkiem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy, jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.
3. Wymiar zajęć, w zależności od możliwości psychofizycznych oraz specyficznych potrzeb rewalidacyjnych uczestników zajęć, wynosi:
 - 1) 4 godziny dziennie na zajęciach zespołowych,
 - 2) 2 godziny dziennie na zajęciach indywidualnych.

§ 14

1. Tryb i zasady kwalifikowania i kierowania dzieci i młodzieży do udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych określają przepisy w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych publicznych poradni specjalistycznych.
2. Podstawą skierowania dziecka do Ośrodka jest orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydane przez publiczną poradnię, o której mowa w ust. 1.
3. Zajęciami indywidualnymi mogą być objęte dzieci i młodzież, w stosunku do których poradnia, o której mowa w ust. 1 orzekła taką formę zajęć.

§ 15

1. Zajęcia obejmują przede wszystkim:
 - 1) naukę nawiązywania kontaktów w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości uczestnika,
 - 2) kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym indywidualnym możliwościom wychowanka,
 - 3) usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej,
 - 4) wdrażanie do osiągnięcia optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia,
 - 5) rozwijanie zainteresowań otoczeniem, wielozmysłowe poznawanie tego otoczenia, naukę rozumienia zachodzących w nim zjawisk oraz kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu i współżycia w grupie,
 - 6) naukę celowego działania dostosowanego do wieku, możliwości i zainteresowań wychowanka oraz jego udział w ekspresyjnej aktywności,

- 7) dla wychowanków upośledzonych umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizację indywidualnego programu edukacyjnego uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego i orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
2. Indywidualny program zajęć opracowuje prowadzący te zajęcia nauczyciel we współpracy z psychologiem i rodzicami (opiekunami prawnymi) na podstawie wskazań zawartych w orzeczeniu kwalifikacyjnym.

§ 16

1. Dokumentacja zajęć obejmuje:
 - 1) orzeczenie kwalifikacyjne poradni, o którym mowa w § 14 ust. 2,
 - 2) dziennik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, według wzoru określonego w odrębnych przepisach dla dziennika zajęć dydaktyczno-wychowawczych i specjalistycznych,
 - 3) zeszyt obserwacji.
2. Zeszyt obserwacji prowadzony jest odrębnie dla każdego wychowanka objętego zajęciami.
3. Do zeszytu obserwacji wpisuje się informacje dotyczące:
 - 1) zmian w zakresie dużej motoryki (postawa, lokomocja, koordynacja ruchów),
 - 2) zmian w zakresie małej motoryki (koordynacja ruchów rąk, koordynacja wzrokowo ruchowa, manipulacja),
 - 3) napędu – aktywności niekierowanej,
 - 4) koncentracji uwagi (podczas aktywności spontanicznej, w zabawie, w zadaniu; czas koncentracji),
 - 5) współdziałania (w różnych sytuacjach; czas współdziałania),
 - 6) opanowywania nowych umiejętności (tempo, trwałość, stopień trudności),
 - 7) dominującego nastroju i emocji,
 - 8) gotowości do kontaktów (rodzaje, kierunek),
 - 9) umiejętności w zakresie samoobsługi,
 - 10) udziału w czynnościach porządkowych,
 - 11) zachowań trudnych (opis tych zachowań oraz sytuacji, w których występują, reakcje nauczyciela, zmiany w zachowaniu),
 - 12) sposobów komunikowania się,
 - 13) innych istotnych zachowań.
4. Dla wychowanków upośledzonych umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami dokumentacja obejmuje:
 - 1) orzeczenie kwalifikacyjne poradni, o którym mowa w § 14 ust. 2,
 - 2) dziennik zajęć edukacyjno-terapeutycznych, według wzoru określonego w odrębnych przepisach dla dziennika zajęć dydaktyczno-wychowawczych i specjalistycznych,
 - 3) arkusz ocen,
 - 4) zeszyt obserwacji.

§ 17

Za prawidłową realizację zajęć oraz ich dokumentację odpowiedzialny jest Dyrektor Ośrodka.

§ 18

1. Ośrodek jest placówką feryjną, prowadzącą działalność od poniedziałku do piątku.
2. Czas pracy Ośrodka wynosi od 8 do 10 godzin dziennie.

§ 19

1. W Ośrodku działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powołany przez Dyrektora Ośrodka.
2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowanka oraz opracowanie indywidualnego programu pracy z wychowankiem,
 - 2) określenie form pracy z wychowankiem,
 - 3) analizowanie stosowanych metod pracy z wychowankiem i wybór skutecznych form pomocy,
 - 4) okresowe ocenianie efektów pracy z wychowankiem, jego rodzicami (prawnymi opiekunami) i środowiskiem lokalnym,
 - 5) ocenianie zasadności dalszego pobytu wychowanka w Ośrodku,
 - 6) ustalanie, na wniosek rodziców (opiekunów prawnych) wychowanka, zakresu współpracy z wychowankiem i jego rodziną po opuszczeniu przez wychowanka Ośrodka.
3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:
- 1) Dyrektor Ośrodka lub upoważniona przez niego osoba – jako przewodniczący zespołu,
 - 2) wychowawca grupy wychowawczej,
 - 3) pedagog,
 - 4) psycholog,
 - 5) w zależności od potrzeb – pracownik socjalny oraz inni specjaliści.

§ 20

1. Uczniowie, wychowankowie, nauczyciele oraz inni pracownicy mogą korzystać ze stołówki w siedzibie Ośrodka.
2. Szczegółowe warunki korzystania ze stołówek określa Regulamin utworzony przez Dyrektora.

Rozdział V

Nauczyciele i inni pracownicy placówki.

§ 21

W placówce zatrudnia się:

- 1) nauczycieli i innych pracowników pedagogicznych,
- 2) specjalistów niebędących pracownikami pedagogicznymi,
- 3) pracowników administracji i obsługi.

§ 22

1. Zajęcia prowadzi wychowawca posiadający odpowiednie przygotowanie pedagogiczne.
2. Opiekę niezbędną w czasie prowadzenia zajęć sprawuje pomoc wychowawcy.

§ 23

Do zadań wychowawcy należy w szczególności:

- 1) otaczanie indywidualną opieką każdego ze swoich wychowanków oraz opracowywanie w porozumieniu z psychologiem i rodzicami (opiekunami prawnymi) programu zajęć na poziomie indywidualnych możliwości wychowanka,
- 2) utrzymywanie systematycznego kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) wychowanków, udzielanie im informacji, porad oraz wskazówek ułatwiających rozwiązywanie problemów,
- 3) współpraca z pedagogiem i psychologiem w zakresie analizy stosowanych metod prac z wychowankiem i wyboru najbardziej skutecznych form pomocy,
- 4) dokonywanie oceny postępów rewalidacyjno - wychowawczych wychowanka i przedstawiania ich na posiedzeniach zespołu wychowawczego,
- 5) systematyczne prowadzenie dokumentacji działalności wychowawczo-opiekuńczej (dziennika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i zeszytu obserwacji),

- 6) korzystanie z pomocy merytorycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz innych publicznych poradni specjalistycznych,
- 7) koordynowanie prac z zakresu profilaktyki wychowawczej i zdrowotnej.

§ 24

Do zadań psychologa i pedagoga należy w szczególności:

- 1) utrzymywanie systematycznego kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) wychowanków, udzielanie im informacji, porad oraz wskazówek ułatwiających rozwiązywanie problemów,
- 2) współpraca z wychowawcami oraz udział w posiedzeniach zespołu wychowawczego w zakresie oceny postępów rewalidacyjno-wychowawczych wychowanka,
- 3) współpraca w realizacji swoich zadań z instytucjami świadczącymi pomoc terapeutyczną i psychologiczną,
- 4) dostosowywanie prowadzonych form terapii do poziomu indywidualnych możliwości wychowanka.

Rozdział VI Rodzice (opiekunowie prawni)

§ 25

Dla zapewnienia jak najlepszych efektów prowadzonych w Ośrodku zajęć rewalidacyjno-wychowawczych konieczna jest ścisła współpraca rodziców (opiekunów prawnych) z organami szkoły. W ramach tej współpracy rodzice (opiekunowie prawni) mają prawo do:

- 1) kontaktów z wychowawcą grupy oraz korzystania z porad psychologa i pedagoga,
- 2) dyskrecji i poszanowania prywatności w rozwiązywaniu problemów wychowanka,
- 3) występowania z inicjatywami wzbogacającymi życie placówki,
- 4) wspierania procesu nauczania, wychowania i umiejętności.

Rozdział VII Postanowienia końcowe

§ 26

1. Ośrodek używa pieczęci zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Tablice i pieczęcie zawierają nazwę i siedzibę Ośrodka.

§ 27

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej i materiałowej określają odrębne przepisy.

§ 28

Ośrodek prowadzi i przechowuje dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami.